

Abstrakt

Diplomová práce se věnuje pomoci obětem trestných činů, převážně ve smyslu její české právní úpravy, jejímu souladu s unijní úpravou a praktickou aplikací, byť poskytuje rovněž historický a teoretický výklad o obětech. Diplomová práce reflektuje účinnou právní úpravu.

Práce má za cíl nabídnout ucelený pohled na problematiku pomoci obětem, poskytnout rozbor a zhodnocení právní úpravy práv obětí, zejména dle zákona o obětech trestných činů, zhodnotit přínosy jeho první velké novely a navrhnout vhodné změny právní úpravy *de lege ferenda*. Posledním z cílů diplomové práce je zhodnocení současné úrovně pomoci poskytované obětem trestných činů. Obsah práce se člení do pěti částí, nadto obsahuje úvod a závěr.

Úvodní části se věnuje historickému a mezinárodními kontextu pomoci obětem trestných činů, a to od starověku až do současnosti, se zaměřením na mezinárodní záruky na úrovni Rady Evropy, Evropské unie a Organizace spojených národů.

Druhá část vymezuje pojem oběti a poškozeného trestným činem, a nabízí jejich srovnání, zejména z důvodu, že se jedná o stěžejní pojmy pro následující výklad.

Třetí část práce je věnována teoretickému pojednání o obětech trestných činů z hlediska kriminologie, resp. viktimologie. S ohledem na tematické zaměření, tato část práce rozebírá pouze typologie obětí, proces viktimizace a jeho druhy. Závěrečná kapitola patří dělení újmy vznikající obětem trestných činů.

Čtvrtá část se zabývá jednotlivými typy poskytované pomoci, se kterými se lze v praxi setkat bez ohledu na to, zda mají relevantní právní zakotvení.

Těžiště práce spočívá v závěrečné části páté analyzující a hodnotící zákonnou úpravu pomoci obětem *de lege lata*. První kapitola je věnována vybraným institutům trestního řádu, chránícím oběti (právu zvolit si zmocněnce, souhlasu poškozeného s trestním stíháním, předběžným opatřením, nárokem poškozeného v tzv. adhezním řízení, prohlášení oběti o dopadu trestného činu). Druhá kapitola pracuje se zákonem o obětech trestných činů. Další členění kapitoly odpovídá systematickému zákonu o obětech. Autorka zdůrazňuje problematiku ustanovení a předkládá konkrétní návrhy možných změn *de lege ferenda*. Součástí je také zhodnocení úrovně poskytované ochrany oběti, opírající se o praktické zkušenosti pomáhajících subjektů.

Následný závěr práce vyhodnocuje dosažení vytyčených cílů a poskytuje rekapitulaci autorčiných zjištění.